

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMAYILI

3

SIRA SAYISI: 187

**Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda
Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik
İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun
Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve
Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1947 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Muhalefet Şerhi	9
• Teklif Metni	11
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	11
• Anlaşma Metni	12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 470724 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

22.05.2019

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1947)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Günümüzde terörizm, örgütlü suçlar ve uyuşturucu kaçakçılığı arasında yakın bağ bulunmakta olup ülkelerin bu sorunlarla mücadelede başarı sağlamaları için ikili ve çok taraflı işbirliğinde bulunulması büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, diğer ülkelerle akdedilen güvenlik işbirliği anlaşmaları ile özellikle terörizm ve örgütlü suçların önlenmesi amacıyla güvenlik birimleri arasında doğrudan iletişim imkânı sağlanmakta ve ikili işbirliğinin geliştirilmesine katkı sağlayan bir zemin oluşturulmaktadır.

Bu itibarla, 28 Ağustos 2015 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması" çerçevesinde Taraflar;

a) Kara para aklama, siber suçlar, kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığı dâhil olmak üzere sınıraşan örgütlü suçlar,

b) Uyuşturucuların, psiko trop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallarının yasa dışı üretimi ve kaçakçılığı,

c) İnsan ticareti, göçmen kaçakçılığı ve yasa dışı göç,

ç) Silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal, radyoaktif ve toksik maddelerin yasa dışı ticareti,

d) Para, pasaport, vize ve diğer resmi evrakta sahtecilik,

e) Mafya tipi organize suç örgütü yapılanmaları, tütün mamulleri ile alkollü içki kaçakçılığı ve gümrük kaçakçılığı,

f) Tarafların güvenliğini etkileyen terör örgütleri ve bunların eylem metotları ile terörizmin finansmanı gibi sınıraşan suçlar

Konularında suçun önlenmesi, bastırılması ve suç soruşturmalarının yürütülmesi için işbirliğinde bulunacaklardır.

Sonuç olarak, bahse konu Anlaşma ile Türkiye ve Ruanda arasında yürütülmekte olan güvenlik işbirliği faaliyetlerinin daha da pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-81623

9 Mayıs 2019

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

28 Ağustos 2015 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

25/02/2020

Esas No: 2/1947

Karar No: 138

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 10/05/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması”, 22/05/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 31/05/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilen 2/1947 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 19/2/2020 tarihli 20’nci toplantısında İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; kara para aklama, siber suçlar, kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığı dâhil olmak üzere sınıraşan örgütlü suçlar, uyuşturucuların, psitotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasa dışı üretimi ve kaçakçılığı, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı ve yasa dışı göç, silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal, radyoaktif ve toksik maddelerin yasa dışı ticareti, para, pasaport, vize ve diğer resmi evrakta sahtecilik, mafya tipi organize suç örgütü yapılanmaları, tütün mamulleri ile alkollü içki kaçakçılığı ve gümrük kaçakçılığı, tarafların güvenliğini etkileyen terör örgütleri ve bunların eylem metotları ile terörizmin finansmanı gibi sınıraşan suçlar konularında suçun önlenmesi, bastırılması ve suç soruşturmalarının yürütülmesi için iş birliğinde bulunulmasını öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Ruanda’yla gelişen ve derinleşen iş birliğimiz kapsamında hukuki belgeleri de hayata geçirmek için son derece ivme kazanan bir süreçte bulunulduğu, en son Kasım ayındaki Komisyon toplantımızda Ruanda’yla Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması’nın kabul edilerek Genel Kurula sevk edildiği,

İlişkilerimizde de karşılıklı olarak bu ivmenin muhafaza edildiği, Dışışleri Bakanımızın geçtiğimiz Aralık ayındaki Doha Forumu kapsamında Ruanda Cumhurbaşkanı Kagame ile ardından Ocak ayında Davos’ta düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu’nda Dışışleri ve İşbirliği Bakanı mevkiideşliyle görüştüğü,

2002 yılında yaklaşık 350 bin dolar olan ticaret hacmimizin 2019 yılında 32 milyon dolara çıktığı, Ruanda’daki Türk yatırımlarının 400 milyon doları geçtiği, bunun Ruanda’daki doğrudan yatırımların yüzde 14’üne tekabül ettiği, hâlihazırda ülkede enerji, madencilik, inşaat alanlarında şirketlerimizin önemli projeler yürüttükleri,

Ruanda’yla askerî ilişkilerimiz kapsamında bugüne kadar Askerî, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşması’nın, Askerî, Eğitim İş Birliği Anlaşması’nın, Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşması’nın ve Nakdî Yardım Protokolü’nün imzalandığı,

Ruanda Hükümeti'nin savunma sanayi ürünlerimizle yakından ilgilendiği, özellikle araç ve ekipman temini konusunda bu temasların sonuç vermeye başladığı, Ruanda'nın bugüne kadar ülkemizden Ejder TOMA, sahra hastanesi, Kobra zırhlı araç, Ilgaz II aracı, üniforma ve bot satın aldığı,

Ruanda'nın Birleşmiş Milletler Barış Gücü operasyonlarında da yine Türk malı Kobra araçlarımızı kullandığı,

Bu ülkeyle düzenli olarak Savunma sanayi istişare toplantılarının ve askerî diyalog toplantılarının gerçekleştirildiği, son olarak Ruanda Genelkurmay Başkanı'nın Haziran ayında ülkemizi ziyaret ettiği,

Güvenlik alanında önem verdiğimiz diğer bir konunun da eğitim olduğu, Ruanda Özel Kuvvetler Komutanlığının talebi üzerine incelemeler yapmak üzere bir heyetimizin bu aybaşında Ruanda'ya ziyaret ettiği, bu kapsamda Ruandalı personele paraşüt ve özel kuvvetler eğitimi verileceği,

Polis teşkilatlarımız arasındaki iş birliğinin de devam ettiği, Ruanda'nın talebi üzerine son dört yılda Emniyet Genel Müdürlüğümüzün bu ülkeden 270 kadar polise, atış tekniklerinden asayişe 13 farklı alanda uzmanlık eğitimi verdiği,

Görüşmekte olduğumuz Anlaşmayla, Ruanda'yla ilişkilerimizin güvenlik boyutunun çeşitlendirilmesi ve pekiştirilmesi, ayrıca suçun önlenmesi, bastırılması ve suç soruşturmalarının yürütülmesi için iş birliğinde bulunulmasının amaçlandığı,

Anlaşma'nın terör ve örgütlü suçlara karşı iş birliğinin yanı sıra ülkemize hibe yapma, nakdi ve aynı yardımda bulunma imkânı da sağladığı,

Diğer yandan, Anlaşma'nın, bugüne kadar protokoller aracılığıyla yürütülen bilgi alışverişi, eğitim programları ve kursların düzenli bir şekilde yapılmasına da zemin sağladığı,

Bu Anlaşmayla 1994 yılından beri ekonomik atılım içinde olan bu ülkedeki Türk yatırımcıların güvenliğine de dolaylı bir katkı sağlanmış olacağı, ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü redaksiyon yetkisiyle birlikte aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Antalya	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Aydın Adnan Sezgin</i>
Ankara	Ankara	Aydın
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Ali Şahin</i>
Balıkesir	Bursa	Gaziantep

(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Mehmet Güzelmansur
Hatay
Üye
Zafer Sırakaya
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Ahmet Berat Çonkar
İstanbul
Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir
(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye
İsmail Özdemir
Kayseri

Üye
Yunus Emre
İstanbul
Üye
Niyazi Güneş
Karabük
(Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası Anlaşmaların Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin kanun teklifine dair muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/1947 Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Muhalefet Şerhimdir.

Ülke'nin 2000 yılından beri devlet başkanı Paul Kagame'dir. Ruanda Soykırımı'nın daha da yaygınlaşmasına ve dönemin Devlet Başkanı Habyarimana'nın öldürülmesine neden olan 'uçak kazasından sorumlu tutulan Kagame daha sonra yine soykırımda parmağı olan Fransa tarafından aklanmıştır. Kagame bir süre yakalanma korkusundan dolayı AB ülkelerini ziyaret edememiştir. Kagame, 2015 yılında ülkeyi referanduma götürerek kendisini 2034 yılına kadar iktidarda kalmasını sağlayacak anayasa değişikliğine gitmiştir. Ruanda'lı muhaliflere göre Kagame'nin ezici çoğunlukla referandumu kazanması büyük bir hilenin sonucudur. Özellikle 2010 seçimlerinde hilenin yapıldığına dair toplumsal tepki oluşmuş ve bu dönemde birçok gazeteci faili meçhul cinayete kurban gitmiştir.

HRW'nin 2018 Ruanda raporunda ise Kagame yönetiminin tüm siyasi gücü elinde bulundurduğunu ve bu gücü muhalifleri tehdit etmekle ve susturmakla kullandığını ifade edilmiştir. Yine raporda, yerel ve uluslararası izleme örgütleri ve basın yanı sıra muhaliflerin ülkede özgür bir şekilde mevcut iktidarın uygulamalarını eleştiren çalışmalar yapamadığına da

dikkat çekmiştir. Ülkede birkaç bağımsız radyo kanalı bulunmasına rağmen iktidar için “hassas” olan konuların konuşulmadığı ve BBC’nin ülkedeki lisansının 2014’ten beri iptal edildiği de raporda yer almıştır.

Kongo’daki iç savaştan dolayı Ruanda’da kampta yaşayan Kongoluların kamp koşullarını ve gıda erişiminde yaşanan sorunları protesto ettiği sırada Ruanda polisi gerçek mermilerle mültecilere saldırmış ve BM’ye göre 11 mülteci öldürülmüştür. Şubat 2018’de yapılan bu saldırıda BM, bağımsız bir soruşturma çağrısında bulunsa da şu ana kadar herhangi bir soruşturma açılmamıştır.

Söz konusu anlaşmayı uygulamaya yetki sahibi olan taraflardan biri Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı’dır. Yine söz konusu anlaşmada elde edilecek verilerin, insan hakları anlaşmalarına uygun olarak kişilerin insan haklarına saygı gösterilerek kullanılacağı garantisini verdiğini yazılı olarak beyan etmektedir. Fakat söz konusu bakanlık şu ana kadar temel insan haklarını koruyarak faaliyet yürütme yükümlülüğü olmasına rağmen, özellikle 15 Temmuz’dan sonra OHAL ile yönetilen Türkiye’de hiçbir temel hak ve özgürlükleri göz önünde bulundurmadan aksine söz konusu hak ve özgürlükleri yok etme amacıyla faaliyet yürütmektedir. Bu bağlamda söz konusu anlaşmada güvenlik işbirliğinin hem Türkiye hem de Ruanda halkları için anti demokratik uygulamalarla hayata geçirileceği kaygısından dolayı bu kanun teklifine muhalif olduğumu beyan ederim.

20.02.2020

Serpil Kemalbay Pekgözeği

İzmir

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
RUANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 28 Ağustos 2015 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

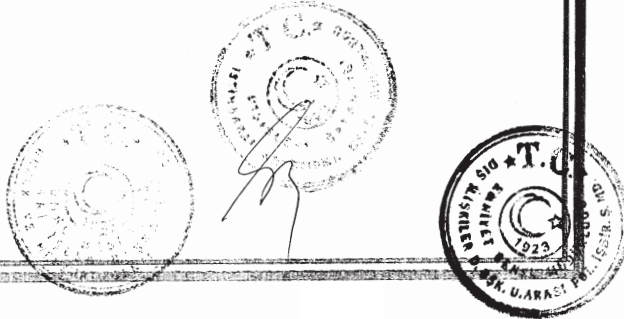
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
RUANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA GÜVENLİK İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
RUANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti,

Her iki Tarafın egemenliği, eşitliği ve çıkarlarına karşılıklı saygı ilkesi çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti ile Ruanda Cumhuriyeti arasındaki dostluk ilişkilerini daha da güçlendirmek ve geliştirmek, her iki Devlette barış ortamı içinde refahı ve istikrarı geliştirmek arzusuyla,

Uluslararası terör eylemleri ve uluslararası örgütlü suçlarda ortaya çıkan artıştan duydukları endişeyle,

Teknik yardım, eğitim ve teçhizat yardımı konularında işbirliğini geliştirme ihtiyacının farkında olarak;

Vatandaşlarını ve ülkelerindeki diğer kişileri terör eylemlerinden ve suç eylemlerinden etkin bir şekilde koruma ilkesine uygun olarak;

Her iki Tarafın ulusal mevzuatını ve uluslararası yükümlülüklerini göz önünde bulundurarak,

Birleşmiş Milletler şartında tanımlanmış temel ilkeleri ve insan haklarının korunmasını göz önünde bulundurarak,

Devletlerin bağımsızlığı ve eşitliği ilkesine saygı göstererek ve iki Taraf arasındaki dostane ilişkileri daha fazla güçlendirmek arzusuyla,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

MADDE 1 İŞBİRLİĞİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Taraflar ilgili ulusal mevzuatları, birlikte taraf oldukları uluslararası anlaşmalara uygun şekilde başta terörizm, organize suçlar, göçmen kaçakçılığı, insan ticareti, uyuşturucu ve psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallar ile ilgili suçlar olmak üzere sınıraşan suçlarla mücadelede işbirliği yapacaklardır.

MADDE 2 İŞBİRLİĞİ ALANLARI

1. Taraflar kendi imkânları çerçevesinde, suçu önlemek, bastırmak ve suç suçuşturmalarını yürütmek için işbirliğinde bulunacaklardır:

a) Kara para aklama, siber suçlar, kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığı dâhil olmak üzere sınır aşan örgütlü suçlar;

b) Uyuşturucuların, psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallarının yasa dışı üretimi ve kaçakçılığı;

- c) İnsan ticareti, göçmen kaçakçılığı ve yasadışı göç;
- d) Silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal, radyoaktif ve toksit maddelerin yasa dışı ticareti;
- e) Para, pasaport, vize ve diğer her türlü resmi evrakta sahtecilik;
- f) Mafya tipi organize suç örgütü yapılanmaları, tütün mamülleri ile alkollü içki kaçakçılığı ve gümrük kaçakçılığı;

1.2. Taraflar ayrıca yürürlükteki ulusal mevzuatlarına ve yürürlükteki uluslararası sözleşmeler ile yürürlükteki BM Güvenlik Konseyi Kararlarından doğan uluslararası yükümlülüklerine uygun olarak terör eylemlerini önlemek, bastırmak ve terörizmin finansmanını engellemek için işbirliğinde bulunacaklardır. Bu bağlamda;

Taraflar, sınırları içerisinde diğer Tarafın güvenliği ve vatandaşlarına yönelik terör eylemlerinin hazırlanması ve işlenmesini önlemek amacıyla etkin tedbirler alacaklardır. Taraflar, diğer Tarafın talebi üzerine her alanda terör faaliyetleri ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi birbirlerine iletceklerdir.

1.3. Terörizmle mücadelede işbirliği; bilhassa Tarafların güvenliğini etkileyen terör örgütleri, terör örgütlerinin eylem metotları, terörizmin finansmanı konularında bilgi, istihbarat, değerlendirme paylaşımı ile operasyonel işbirliğini ve terörle mücadelede kullanılan teknik ve taktik yöntemler konusundaki işbirliğini kapsayacaktır.

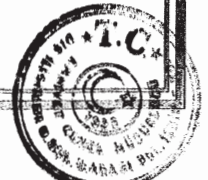
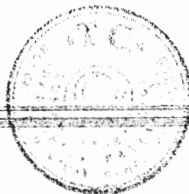
a) Taraflar, terörizmle mücadelede, kendi topraklarında diğer Tarafın aleyhine faaliyet gösteren terör örgütlerinin yazılı ve görsel basın yayın organları ile bağlı diğer paravan kuruluşlarının faaliyetlerini engelleyeceklerdir. Taraflar bunları illegal örgütler olarak değerlendirerek kendi ulusal mevzuatlarına uygun olarak bu alanda etkili tedbirler alacaklardır.

b) Taraflar, kendi topraklarında terör örgütlerine mali destek sağlayan veya barınma, konaklama, eğitim, tedavi gibi lojistik destek dâhil diğer şekillerde destek veren kişi ve kuruluşlara yönelik etkili mücadele yöntemleri geliştirerek uygulamaya koyacaklardır.

c) Taraflar, rehin alma ve ulaşım araçlarının kaçırılması gibi konular dâhil, terör eylemlerinin önlenmesi ve mücadele edilmesine ilişkin yöntemler hakkında bilgi ve tecrübe değişiminde bulunacak ve bu konuyla ilgili olarak ortak çalışmalar gerçekleştireceklerdir.

d) Taraflar, terörle mücadelede kullanılan silah, teçhizat ve teknik donanım konularında bilgi ve tecrübe değişiminde bulunacaklardır.

e) Taraflar, terör örgütlerinin eline geçmesini önlemek amacıyla terör eylemlerinin hazırlanması ve gerçekleştirilmesinde kullanılacak teknolojik donanım ile her türlü silah ve mühimmat hareketini izleyerek işbirliği yapacak ve bilgi değişiminde bulunacaklardır.

2. Taraflar, işbu Anlaşma kapsamındaki ortak faaliyetlerin etkileşim ve koordinasyon etkinliğini artırmak için karşılıklı olarak diplomatik temsilciliklerine irtibat görevlileri atayabilirler.

3. Taraflar, Hizmet İçi Eğitim Sertifika Programı, Temel Polis Eğitimi Sertifika Programı, İlk Derece Amirlik Eğitimi Sertifika Programı, Yüksek Lisans Programları ve Doktora Programları alanlarında işbirliğinde bulunabilirler.

4. Taraflar, mutabık kalınması halinde, barış ve huzurun sağlanmasında görevli Polis Teşkilatlarının idari ve kurumsal kapasitelerinin artırılması için eğitim, teknik destek ve yardım, malzeme hibesi, danışmanlık gibi konularda destek sağlanması hususunda kısa ve uzun vadeli program ve projeler gerçekleştirebilir ve işbirliğinde bulunabilirler.

5. Taraflar, suça karşı daha etkin mücadele etmek amacıyla adli kapasitelerini güçlendirmek için karşılıklı işbirliği ve bilgi paylaşımı yapacaklardır.

MADDE 3 İŞBİRLİĞİ USULLERİ

İşbirliği çerçevesinde, ulusal mevzuatlarına uygun olarak bu Anlaşmanın 2. maddesini uygulamak amacıyla Taraflar;

a) Sınıraşan suçlar, terör eylemleri ve terörist gruplarını engellemek ve bunlarla mücadele etmek amacıyla, tasarlanmış veya işlenmiş bulunan suç eylemlerini ve suç örgütlerinin yapısı, oluşumu, dış bağlantıları ve faaliyet yöntemlerine ilişkin uygulamaya yönelik olarak bilgi paylaşımında bulunacaklardır.

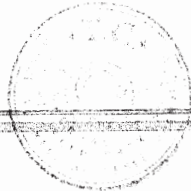
b) Kendi ulusal mevzuatları uyarınca, ortak polis operasyonları yapma konusunda mutabakata varırlar. Uygulamaya yönelik usuller konusunda, bu Anlaşmanın 7. maddesinde belirtildiği gibi her iki Tarafın Yetkililerince mutabakata varılacaktır.

c) Uyuşturucu, psiko trop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasadışı üretimi ve ticaretiyle mücadele ve engellenmesine yönelik tedbirler alacaklardır.

d) Uyuşturucu ve psiko trop maddelerin ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasal ticaretinin denetimine ilişkin deneyimlerini paylaşacak ve bu alandaki suiistimali önlemeye yönelik düzenleme yaparlar. Ayrıca psiko trop madde ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallarının üretim ve imalat yerleri ve yöntemleri, kaçakçıların kullandıkları kanallar ve araçlar, gizleme yöntemleri ve analiz teknikleriyle ilgili karşılıklı bilgi paylaşımında ve analizinde bulunacaklardır.

e) Bu Anlaşma kapsamında yer alan suçlarla ilgili şahıs, nesne ve parayı belirleyip tespit etmek amacıyla operasyonel bilgi paylaşımında bulunacaklardır.

f) Kontrollü teslimat ve gizli operasyon gibi özel soruşturma teknik ve metodlarının uygulanmasına yönelik gereken tedbirleri koordine etmek amacıyla işbirliği yapacaklardır.

g) Çocuk suçları ve çocuklara karşı işlenen suçlara ilişkin olarak, suç ve suçlularla mücadelede uygulanan ve geliştirilen teknik ve yöntemler konusunda bilgi alışverişinde bulunacaklardır.

h) Mevcut göç politikaları, uygulamaları ve bu konuda yaşanan deneyimler ile bu uygulamaların düzensiz göç üzerindeki etkileri konusunda bilgi alışverişinde bulunacaklardır.

i) Yasadışı ana göç yolları, yasadışı göçmenler tarafından kullanılan rotalar, kullandıkları yöntemler ve ulaşım araçlarıyla ilgili bilgi alışverişini yoluyla işbirliği yapacaklardır. Ayrıca, ilgili risk değerlendirme raporlarını mübadele edebileceklerdir.

j) Sahte belgeleri tespit etmek amacıyla pasaport, diğer seyahat belgeleri, vize, giriş çıkış pulları konusunda bilgi paylaşımında bulunarak işbirliği yapacaklardır.

k) Bu Anlaşmanın 4. Maddesinde öngörülen taleplerin uygulanması konusunda işbirliğinde bulunacaklardır.

l) Bu Anlaşmanın amaçlarına yönelik olarak kendi ulusal mevzuatları ve her iki Tarafın taraf olduğu ilgili yürürlükteki uluslararası anlaşmalara uygun şekilde her türlü adımı atacaklardır.

m) Bu Anlaşmanın 7. Maddesinde belirtilen ilgili yetkili makamları aracılığıyla karşılıklı eğitim programları ve kursları düzenleme konusunda işbirliğinde bulunacaklardır.

MADDE 4 YARDIM TALEPLERİ VE UYGULANMASI

1. Bu Anlaşma kapsamındaki işbirliği, ilgili yetkili makamlar tarafından yapılan yardım taleplerine bağlı olarak veya söz konusu yardımın diğer tarafın menfaatine olduğunu düşünen yetkili makamın kendi girişimi üzerine gerçekleştirilecektir.

2. Diğer Tarafın menfaatine olduğunu düşündürecek gerekçeler olduğu takdirde Taraplardan herhangi biri diğer Tarafa, herhangi bir talep olmaksızın, bilgi aktarımında bulunabilir.

3. Yardım talebi yazılı olarak sunulur. Acil durumlarda talep sözlü olarak iletilebilir ancak bunun yedi (7) günü geçmeyecek şekilde yazılı olarak teyit edilmesi gerekir.

4. Yardım talebinde aşağıdaki bilgiler yer alacaktır:

- Talepte bulunan Taraf ile yardım talebinin iletildiği merciinin adı,
- Olaya ilişkin detaylı bilgi,
- Talebin amaç ve gerekçeleri,
- Talep edilen yardımın tanımı,

e) Talebin aciliyet durumu ve talebin etkin bir şekilde yerine getirilmesine katkıda bulunacak diğer bilgiler.

5. Talepte bulunulan Taraf, talebin mümkün olduğunca ivedi ve tam olarak yerine getirilmesi için gereken tüm önlemleri alır.

6. Talebin yerine getirilmesi esnasında talepte bulunulan Tarafın hukuku uygulanacaktır.

7. Talepte bulunulan Taraf, talebin uygun biçimde yerine getirilmesi için gerektiğinde talepte bulunan Taraftan daha fazla bilgi talebinde bulunabilir.

8. Talepte bulunulan Taraf, herhangi bir talebin ivedilikle yerine getirilmesinin kendi Devletinde başlatılan cezai işlemlere müdahale teşkil edebileceğini düşünüyorsa, söz konusu talebin yerine getirilmesini erteleyebilir ya da bunları talepte bulunan Taraf ile yapılan istişareler sonucunda gerekli olduğu görülen koşullara bağlayabilir. Talepte bulunan Taraf önerilen koşullarda destek verilmesini kabul ederse, bu koşullara uygun hareket edecektir.

9. Talepte bulunulan Taraf Devletin ulusal mevzuatı başka bir zaman kısıtlaması koymuyorsa, ilgili yetkili merci, talebin yerine getirilmesine ilişkin sonucu talep eden Tarafa talebin alındığı tarihten itibaren otuz (30) gün içerisinde bildirecektir.

MADDE 5 TALEBİN REDDİ

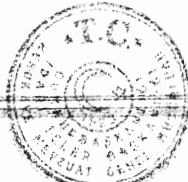
1. Yardım talebinin yerine getirilmesi veya işbirliği faaliyetinin taraflardan birinin egemenliğini veya güvenliğini tehlikeye atması ya da ulusal mevzuatı, uluslararası yükümlülükleri veya diğer önemli çıkarlarıyla çatışması halinde, ilgili Taraf söz konusu talebi bütünüyle reddedebilir ya da talebin yerine getirilmesini belirli koşullara bağlayabilir.

2. Yardım talebinin tamamen ya da kısmen reddedilmesi durumunda, talepte bulunulan Taraf ret gerekçelerini talepte bulunan Tarafa bildirecektir.

MADDE 6 BİLGİ VE EVRAKIN KULLANIMINA İLİŞKİN KISITLAMALAR

1. Taraflar, bu Anlaşma kapsamında iletilen bilgi ve kişisel verilerin sadece Anlaşmanın amaçları doğrultusunda ve ilgili ulusal mevzuatları ve taraf oldukları insan hakları sözleşmeleri uyarınca kişilerin insan haklarına saygı gösterilerek kullanılacağını kabul eder.

2. İşbu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda Taraflar, hassas ve kişisel verilerin kazayla veya kanunsuz imhası, kazayla kaybolması veya ifşası, yetkisiz değişimi ve erişimi veya her türlü yetkisiz işleme karşı korunması için gerekli teknik ve kurumsal tedbirleri uygulayacaklardır. Taraflar, özellikle, kişisel verilere sadece erişim yetkisi bulunanların erişimini temin etmek için ilgili her tür tedbiri alacaklardır.

3. Taraflar, bu Anlaşma uyarınca temin edilen bilgi, belge ve diğer materyalleri, talepte bulunulan Tarafın yetkili makamlarından önceden yazılı izin almaksızın üçüncü taraflara transfer etmeyeceklerdir. Bu yükümlülük bu Anlaşma sona erdikten sonra da geçerli olacaktır.

4. Bilgiyi alan Taraf, bilgiyi ileten Tarafın talebi üzerine, bu Anlaşma kapsamında aldığı eksik veya doğru olmayan, alınmasının ya da kullanılmasının bu Anlaşmayı veya bilgiyi sağlayan Tarafın geçerli kurallarını ihlal eden verileri, kendi ulusal mevzuatı ile uyumlu olacak şekilde kullanımını durdurmak, düzeltmek veya silmekle yükümlüdür.

5. Taraflardan biri bu Anlaşma kapsamında diğer Taraftan aldığı verilerin doğru olmadığını farkına vardığında, bu verilere yanlışlıkla güvenilmesini engellemek amacıyla, hususiyeti diğer tarafa bildirmek suretiyle, özellikle ilave, silme veya düzeltme işlemleri dâhil gerekli önlemleri olacaktır.

6. Taraflardan her biri, bu Anlaşma kapsamında diğer Tarafa iletilen veya diğer Taraftan alınan verilerin doğru veya güvenilir olmadığını, ya da ciddi şüpheye sebebiyet verebileceğinin farkına vardığında diğer Tarafa yazılı olarak bildirecektir.

7. MADDE

ANLAŞMANIN UYGULANMASINDA YETKİLİ KURUMLAR

1. Bu Anlaşmayı uygulama yetkisine sahip olan kurumlar:

- a) Türk tarafı için : İçişleri Bakanlığı,
- b) Ruanda tarafı için : İç Güvenlik Bakanlığı

2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini takip eden 30 gün içerisinde, Taraflar bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması ve gerekli iletişim kanallarının kurulması amacıyla temasları doğrudan sürdürmeye yetkili ulusal birimlerinin listesini teati edeceklerdir.

3. Taraflar bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması amacıyla doğrudan temasları sürdürmeye yetkili ulusal birimlerinin listesinde meydana gelebilecek her türlü değişikliği birbirlerine derhal bildireceklerdir.

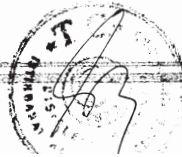
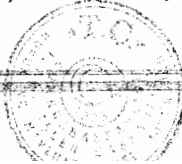
4. Taraflar, yukarıda belirtilen yetkili birimlere ek olarak, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar, ilgili irtibat görevlileri ve bu Anlaşma kapsamına giren suç alanlarındaki diğer uzmanları aracılığıyla işbirliğinde bulunacaklardır.

MADDE 8

TOPLANTI VE İSTİŞARELER

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasına işlerlik kazandırmak için yetkili makamların temsilcileri, gerek duyulduğunda, bu Anlaşma kapsamında kaydedilen ilerlemeyi değerlendirmek amacıyla karşılıklı toplantı ve istişarelerde bulunulabileceklerdir.

2. Toplantılar dönüşümlü olarak Türkiye ve Ruanda'da gerçekleştirilecektir.

MADDE 9
UYUŞMAZLIKLARIN HALLİ

Bu Anlaşmanın yorumlanması ya da uygulanmasından doğabilecek olası uyuşmazlıklar, Madde 7'de belirtilen yetkili Makamlar arasındaki istişareler ve diplomatik kanallardan yapılacak müzakereler yoluyla sulh içerisinde çözümlenecektir.

MADDE 10
BU ANLAŞMANIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARLA İLİŞKİLERİ

Bu Anlaşma Taraflarca yapılmış diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülöklere halel getirmeyecektir.

MADDE 11
MASRAFLAR

1. Bu Anlaşma kapsamında bir talebin işleme konulmasından doğacak masraflar, Taraflarca aksine bir mutabakata varılmadığı sürece, talepte bulunulan Tarafça karşılanacaktır.

2. Aksine bir mutabakata varılmadığı sürece, toplantılara ilişkin giderler ev sahibi Tarafça, heyetlerin uluslararası seyahat giderleri ise gönderen Tarafça karşılanacaktır.

MADDE 12
İŞBİRLİĞİ DİLİ

Bu Anlaşma kapsamında yapılacak işbirliğinde Taraflar, kendi resmi dillerini kullanacaklar ve talepte bulunulan Tarafın resmi dilinde yapılan tercümelerini ekleyecekler veya İngilizce dilini kullanacaklardır.

MADDE 13
NİHAİ HÜKÜMLER

1. İşbu Anlaşma, yürürlöğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığına Tarafaların birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlöğe girecektir.

2. İşbu Anlaşma 5 yıl süreyle yürürlökte kalacaktır. Taraflardan herhangi biri her zaman Anlaşma'yı sona erdirmeye niyetini yazılı olarak diplomatik kanallardan Anlaşma'nın sona ermesinden 6 ay önce diğer Taraf'a bildirebilir. Taraflardan herhangi biri Anlaşma'yı sona erdirmeye niyetini yazılı olarak diplomatik yollardan Anlaşma'nın sona ermesinden 6 ay önce diğer Tarafa bildirmedığı sürece Anlaşma birer yıllık sürelerle otomatik olarak yenilenecektir. İşbu Anlaşma bildirim tarihinden 6 ay sonra sona erer.

3. İşbu Anlaşma, Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu Anlaşma'nın 13. maddesinin 1. paragrafında belirtilen usule uygun şekilde yürürlöğe girecektir.

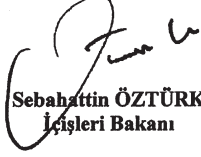

4. İşbu Anlaşma'nın sona ermesi, bu Anlaşma kapsamında başlatılmış veya devam eden faaliyetleri ve projeleri etkilemez.

Bu Anlaşma, Hükümetlerce tam yetkili kılınmış aşağıda imzası bulunanlar tarafından 28/08/2015 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

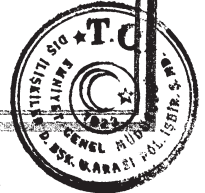
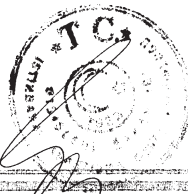
Tüm metinler eşit derecede geçerli olacak şekilde Türkçe ve İngilizce dillerinde ikiye orijinal nüsha halinde imzalanmıştır. Yorum farklılığı olması durumunda İngilizce metin geçerli olacaktır.

**Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına**

Sebahattin ÖZTÜRK
İçişleri Bakanı

**Ruanda Cumhuriyeti
Hükümeti adına**

Sheikh Mussa Fazil HARERIMANA
İç Güvenlik Bakanı

TBMM Basımevi - 2020